Zesde Jaer. Nr 38. Zaterdag, 24 September 1859.

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

De POSTRYDER verschynt eens per week 's zaterdags.
Men schryft in te Tongeren by de We J.-P. Collée, boekdrukker en uitgever van dit blad, groote markt, no 20, en by alle postdirecteurs.
Alle toezending van brieven, annoncen, geld, enz., moet gefrankeerd zyn.

Het abonnement vooraf betaelbaer is bepaeld op 5 fr. per jaer.
» » » 3 fr. per half jaer.
Een blad afzonderlyk. . . . . 20 centimen.
De aenkondigingen, per drukregel. . . . . 15 »
De reklamen » . . . . . 25 »

By het zenden van aenkondigingen is eenieder verzocht duidelyk uit te drukken of dezelve in den POSTRYDER alleen, of wel ook in het fransch blad, le COURRIER DU LIMBOURG, moeten opgenomen worden. Deze laetste, voor verscheidene achtereenvolgende keeren gegeven genieten voordeeliger conditiën.

TONGEREN, DEN 24 SEPTEMBER.

Wy hebben in een vorig nummer gesproken over het inzigt van het gouvernement van aen den landbouw een groot getal paerden toetestaen ; doch wy hebben verscheidene punten niet medegedeeld aengaende de verbintenis welke den pachter aenging ; onder andere wist men niet dat degene die een paerd aenvaerdde het derde deel der waerde van dit paerd moest storten ; ten einde de landbouwers het gansche bereik hunner verbintenis zouden kennen, verkondigen wy hier de onderrigting uitgegeven door het departement van oorlog en de voorwaerden bepalende aen dewelke de trekpaerden ter beschikking der landbouwers of partikulieren mogen worden gesteld.

MINISTERIE VAN OORLOG.

Brussel, 6 september.

Het gouvernement besloten hebbende dat de trekpaerden het effectief te bovengaende in de korpsen der artillerie en van den trein zullen toevertrouwd worden aen de partikulieren of landbouwers welke dezelve zullen aenvragen, onder voorwaerde van dezelve te voeden en te onderhouden, ziehier welke schikkingen er te nemen zyn zullen ter uitvoering van dien maetregel :

1° De persoonen welke de afstaning van een of meer paerden aenvragen, zullen door een certifikaet van hunnen burgemeester moeten bewyzen, dat zy in staet zyn om het getal paerden aengevraegd te kunnen gebruiken aen werken voor den landbouw of andere die niet al te vermoeijend of boven hunne krachten zyn, en by uitsluiting van allen vervoer- of postdienst.

2° De staet en de berekende waerde van het toetestane paerd zullen bestadigd worden in tegenwoordigheid van den aenvrager door den administratie raed van het korps.

3° De administratie-raed van het korps zal een procesverbael, in drydubbel afschrift, van de overhandiging opmaken. Dit dokument zal opgemaekt worden volgens het hierbygevoegde model en geteekend door den administratie-raed en den nemer. Eene der afschriften zal in handen van den nemer blyven, een ander zal overgebragt worden naer het departement van oorlog en het derde zal in de archieven van het korps nedergelegd worden.

4° Vóór de overhandiging zal de nemer voor ieder toegestaen paerd moeten storten in de kas van het dorp, het derde deel der waerde waerop het paerd zal geschat zyn door den administratie-raed.

5° De somme uit dien hoofde gestort zal in ontvangst genomen worden en op de rekening met verschillige van het korps gebragt ; zy zal behouden worden als waerborg der nauwkeurige nakoming van den kant van den nemer, der voorwaerden aen dewelke de toestaning zal plaets gehad hebben, en zy zal hem terug gegeven worden zoodra hy van alle verantwoordelykheid opzigtens het paerd waervoor de storting heeft moeten plaets gehad hebben, zal ontslaen zyn.

6° De toegestane paerden zullen op een byzonder controle gehouden in de korpsen tot dewelke de paerden behooren op het oogenblik der afstaning ingeschreven worden.

7° De aldus afgestane paerden staen onder de waekzaemheid der burgemeesters of der officieren af te vaerdigen door het korps opperhoofd of het departement van oorlog. De eene na de andere zullen de paerden mogen gaen bezoeken iederen keer dat zy het gevoegelyk oordeelen en, in alle geval, tweemael 's jaers ten minste.

8° De slecht onderhoudde, slecht gevoede, tot niet geoorloofde en werken boven hunne krachten gebezigde paerden zullen op voorstel van een der in het voorgaende artikel gemelde autoriteiten, teruggenomen worden.

Indien de waerde der paerden verminderd werd bevonden, zou de nemer verpligt worden van in een der schatkistkassen het beloop der bevondene vermindering in waerde te moeten storten.

9° De bezitters zyn insgelyks verantwoordelyk voor alle ongeval welke aen de paerden van den staet zou kunnen overkomen ten gevolge van slechte behandelingen of nalatigheid en zy zyn gehouden het beloop der prysvermindering welke er uit zou volgen te betalen.

10° In geval van ziekte of sterfte van het paerd, zal de bezitter er onmiddelyk berigt van geven aen den administratie-raed van het korps opdat die de oorzaken der ziekte of der dood kan doen erkennen en of de verantwoordelykheid van den bezitter er in betrokken is ; in dit geval, zal hy gehouden zyn of van den prys van het peerd te betalen of een ander van eene gelyke weerde te bezorgen.

De burgemeester zal insgelyks zonder uitstel moeten verwittigd worden door den bezitter der dood van een paerd, opdat deze fonctionnaris een proces-verbael zou kunnen opmaken zoowel van het overlyden als van het feit of der ziekte die de dood veroorzaekt hebben.

11° De paerden toevertrouwd aen de partikulieren zullen kunnen teruggeroepen worden voor den dienst des legers, op de eerste afeisching der administratie-raden van de korpsen waertoe de paerden behooren en binnen een tydverloop welke de 10 dagen niet zal mogen te boven gaen.

Indien, voor eene welkdanige oorzaek het ook zy, de bezitters die afeisching niet konden beantwoorden met het paerd dat hun is toevertrouwd in goeden staet terug te leveren, zouden zy gehouden zyn een van dezelfde waerde en geschikt voor denzelfden dienst in de plaets te stellen, en zoo zy daeraen niet voldoen zouden zy verpligt zyn de waerde ervan te betalen.

12° De partikuliere bezitters van een of meer paerden van den Staet zullen zich moeten verbinden van ze ten minste een jaer lang te behouden, met voorbehouding van de afeisching die er zal gedaen worden door de militaire overheid, krachtens voorgaende artikel.

13° De paerden van den Staet toevertrouwd aen de partikulieren zullen niet tot de bespringing mogen gebruikt worden, tenzy men eene byzondere toelating van de militaire overheid heeft.

By de ontvangst van de tegenwoordige depeche, zullen de korpsen welke de zaek aengaet, zich in staet stellen om aen de aenvragen van paerden te voldoen die hun zullen gedaen worden, zoo zy, wel te verstaen, de vereischte voorwaerden vervullen en tot het beloop van het getal paerden dat het effektief op vredes voet te boven gaet.

De minister van oorlog,
Baron CHAZAL.

Het bezoek van koning Leopold van België te Biarritz geeft natuerlyk aenleiding tot allerlei gissingen. Men hoort reeds spreken van een plan, hetwelk hy zou hebben voorgesteld, om in de kwestie der hertogen in Italië tot eene voldoende beslissing te komen. Naer zyn inzien, moest er dan namelyk uit de drie hertogdommen eenen afzonderlyken staet worden gevormd, en wel onder het bestuer van.... zynen tweeden zoon, den graef van Vlaenderen ! De groot-hertog van Toskanen zou alsdan aen het hoofd worden geplaetst van een staet, dien men uit verschillende afdeelingen der Donau-Vorstendommen zou vormen, terwyl aen den hertog van Modena en de hertogin van Parma eene geldelyke schadeloosstelling zou worden toegekend. Men voegt er by, dat koning Leopold, alvorens dit plan aen keizer Napoleon ter beoordeeling voor te leggen, zich reeds van de goedkeuring van keizer Frans-Jozef had verzekerd.

DE WITTE KAPROENEN.

(*Vervolg.*)

II.

De verkleefdheid die uit een gevoelen van belang spruit verdwynt spoedig als derzelver beweegredenen verdwenen is. Op deze soort van genegenheid welke Yoens voor Ludovicus Van Male gevoeld had, volgde er een diepe haet. Voortaen deed de liefde der wraek in het hart van Yoens al de slechte driften gisten die slechts onderbroken waren geweest voor den tyd als de fortuin hem toelachte.

De krygsbenden die door Jacobus Artevelde ingerigt waren geweest wederinrigten, in dit nieuwe leger al de misnoegden en muitzuchtigen van Gent inlyven, hun eenen naem geven, was de zaek van weinige dagen. Dusdanig was de oorsprong dezer ontzaggelyke party, aen welke de kleur van het hooftdeksel den naem van *Witte Kaproenen* gaf.

Jan Yoens stelt zich aen hun hoofd, benoemt Gossuin Muylaert, Arnoldus de Clerc en Simon Colpaert zyne luitenanten, en zweert dat hy de wapens maer zal nederleggen na de afschaffing der belastingen op de schippers, de herroeping van den aen de Bruggelingen verleenden oorlof en den val van Ghiselbert Mathys.

Middelertyd had de onvoorzigtige Van Male met geheel zyn hof de stad Gent verlaten. Deze omstandigheid moedigde den wederstand van Yoens aen. De nieuwe volksvoorstander toonde zich niet meer in het publiek dan omringd van zyne getrouwe Kaproenen en verkondigde openlyk de muitzuchtige ontwerpen welke hy opgevat had.

Van eenen anderen kant hadden de Bruggelingen zich gehaest om de uitdelving der vaert te beginnen. De werken gingen met eenen wonderlyken spoed voort. Reeds was men tot aen St- Georgius gekomen, plaets waer het grondgebied van Brugge eindigde, en nogthans vervolgden de delvers in de volmaekste rust, toen de Witte Kaproenen op zekeren morgen verschenen. De Bruggelingen werden schier onvoorziens aengevallen, verscheidene bleven ter plaets dood, terwyl het groote getal der aenvallers de anderen tot eene spoedige vlugt dwong.

Als Yoens van dezen krygstogt wederkeerde deed hy een nauwkeurig onderzoek van de krygsbenden waerover hy kon beschikken.

— Nu hebt gy aen de Bruggelingen geleerd van u te vreezen, riep de muitzuchtige volksvoorstander uit... het is goed. Wy moeten eene les aen onzen zeer genadigen heer den Graef van Vlaenderen geven. Denkt gy dat hetgene dat door de sommen voortkomende van het zweet des volks opgeregt is geweest moete blyven bestaen ?

— Neen, laet ons omverwerpen hetgene dat aen onze kinders kan doen erinneren dat wy, lieden van Vlaenderen, in nederige belastingen toegestemd hebben.

— Wel nu, alsdan ga ik u leiden waer Ludovicus zich een prachtig paleis heeft doen stichten met de ambachten van Gent het eene na het andere uit te putten, waer hy een geriefelyk, zeer groot gebouw gesticht heeft om er feesten te geven die onze beurzen ledig maken, om er poetsenmakers en dansers te onderhouden die onze beurzen ledig maken, om er poetsenmakers en dansers te onderhouden, om er zich onder ryke versieringen aen de geroepen onzer ellende te onttrekken, kortom, om er met onze nutteloose klagten te spotten !

— Leid ons, leid ons ; wy zullen deze vervloekte wooning vernietigen.

— Volg my dan naer Wondelghem.

En de Witte Kaproenen bewogen zich als door tooverkracht op de stem van hun opperhoofd, om een der schoonste en wonderlykste kasteelen te gaen vernietigen. De trouwelooze Yoens wist hoe zeer de graef deze verblyfplaets beminde ; ook dacht hy zyne wilde wraek niet beter te kunnen beginnen dan met de plundering van dit paleis, dat overgroote sommen gekost had en hetwelk maer sedert een jaer voltrokken was, aen de Witte Kaproenen te leveren.

Nadat de muitelingen zich op de schrikkelykste werken van verwoesting toegelegd hadden, staken zy het kasteel van Wondelghem in brand.

Het was gemakkelyk te voorzien dat alle verzoening voortaen onmogelyk was tusschen den prins en het opperhoofd van den opstand.

Het getal der Witte Kaproenen vermeerderde naermate dat de graef zyne middels van beteugeling uitstelde. Reeds verspreidde zich het vuer des opstands in het veld, en Ludovicus Van Male bleef in eene onbegrypelyke werkeloosheid gedompeld.

Als de graef de buitensporigheden der Witte Kaproenen en de vernietiging zyns kasteels van Wondelghem vernam, borst hy in eene groote gramschap uit.

— Waerlyk ! riep hy in volle raedsvergadering uit, deze Yoens is een elfendig serpent dat het my spyt onder myne hand niet gemorzeld te hebben.

— Hadde men naer my geluisterd, zegde Stephanus Mathys, een der broeders van Ghyselbert, nu zou deze verrader niet meer te vreezen zyn ; ik zou hem gedood hebben.

— Wel nu, onderbrak Ghiselbert, hetgene uitgesteld is, is niet verloren.

— Ho ! neen, meester deken, hernam de graef, zyne altyd aengroeijende gramschap niet kunnende bedwingen, want gy hebt het my gezworen. De gelegenheid zal zich wel eens aenbieden.

— Er is dan geen middel om den mond te stoppen van dezen straetredenaer wiens gloeijende woorden schynen door geestdrift te vervoeren al degenen die hem aenhooren ? vervolgde de prins. Weet gy wel, schoone heeren, dat zyne welsprekende aenspraken welhaest de beroerte en den opstand door geheel ons graefschap zullen brengen.

— Ho ! ho ! Monseigneur, gy gaet wat verre ; zy zyn zoo zeer niet te vreezen dan gy het wel denkt. Deze woorden waren uitgesproken door Rogier d'Oultre, baillieuw van den graef.

— Ja, maer wat is uw gevoelen in deze omstandigheid ?

— Dat ik niet weet waer wy koorden genoeg zullen